

Protokollsutdrag:

Tu § 172

Dnr TU.2017.167

Akt

Stab

Ks

Medborgarförslag - Angående sopor och nya förordningen om producentansvar, förpackningar och tidningspapper (FTI)**Beslut**

Tekniska utskottet föreslår kommunstyrelsen besluta
att anse medborgarförslaget besvarat

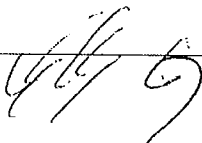
Ärendebeskrivning

Remiss från kommunstyrelsen den 18 april 2017 § 177.

I medborgarförslag från den 1 mars 2017 lämnar Arne Sjöqvist flera förslag gällande sopor och den nya förordningen om producentansvar, förpackningar och tidningspapper (FTI).

Svar från tekniska förvaltningen/utskottet

I samband med bildande av ett kommunalförbund mellan kommunerna Gislaved, Gnosjö Vaggeryd och Värnamo avseende avfallsverksamheten kommer medlemskommunerna utarbeta och förankra gemensam renhållningsordning och avfallsplan för medlemskommunerna.

Medborgarförslag - Angående sopor och nya förordningen om producentansvar, förpackningar och tidningspapper (FTI)**Ärendebeskrivning**

Remiss från kommunstyrelsen den 18 april 2017 § 177.

I medborgarförslag från den 1 mars 2017 lämnar Arne Sjöqvist flera förslag gällande sopor och den nya förordningen om producentansvar, förpackningar och tidningspapper (FTI).

Svar från tekniska förvaltningen/utskottet

I samband med bildande av ett kommunalförbund mellan kommunerna Gislaved, Gnosjö Vaggeryd och Värnamo avseende avfallsverksamheten kommer medlemskommunerna utarbeta och förankra gemensam renhållningsordning och avfallsplan för medlemskommunerna.

Beslutsförslag

Tekniska utskottet föreslår kommunstyrelsen besluta

att anse medborgarförslaget besvarat

Jesper du Rietz
Förvaltningschef

MEDBORGARFÖRSLAG**Angående "sopor" och nya förordningen om producentansvar, förpackningar och tidningspapper (FTI)**

Mot bakgrund av den nya förordningen om producentansvar som regeringen beslutade om i augusti 2014 och de med anledning därav skärpta kraven på i huvudsak producenterna, ökade uppgifter för Naturvårdsverket, från 1 april 2019 gällande tillstånd och försök till anslutning av de s.k. "friåkarna", större ansvar för insamling och tillsyn med det gemensamma målet att nå ett större materialutnyttjande av de insamlade fraktionerna, finns tillräckliga skäl att påminna om att genomförandet berör olika huvudmannaskap. Dels kommunens traditionella roll och ansvar för sophämtning men även producenternas nu skärpta och kommande helhetsansvar för insamling och materialåtervinning av förpackningar och tidningar enligt (FTI)

Den i sig goda ambitionen lär vara, en övergång till fastighetsnära insamling (FNI) vilket innebär att man i stället för att lämna sin mjölkkartong, glasburk m.fl. eller tidning på FTI:s återvinningsstationer i stället noggrant ska sortera och lämna sin förpackning i anslutning till den egna "soptunnan".

Så här långt ett bra förslag men i och för sig ingen nyhet. Bra för miljön, men inte minst en möjlig besparing för producenterna och deras materialbolag som på köpet, trots skärpta krav, slipper de förhatliga och ensidiga reportagen i media om skräpiga återvinningsstationer. Kommunen ser nu snarare möjligheter än problem, framför allt när det gäller att ta på sig ett större, framförallt ekonomiskt ansvar. Man bedömer, klokt nog, varje fastighetsägare i FNI-systemet som myndig och kapabel nog att själv städa och sköta sin egen återvinningsstation.

Bristfällig information till invånarna!

Sällan har någon av producenternas parter, de s.k. materialbolagen och deras registerhållare genom exempelvis sociala medier eller i TV - reklamen uttalat och informerat om att de nödgas höja den så kallade miljöavgiften eller snarare, förpackningsavgiften för att fullt ut täcka kostnaderna för arbetet med insamling, återvinning och tillsyn som de enligt lag är ålagda att göra. En till synes enkel men logisk åtgärd direkt kopplad till producentansvaret men tydligen något man vill hålla allmänheten okunnig om.

Kanske borde mjölkkartongens återvinningsinformation tydliggöras och dess värde i dagsläget höjas med minst en femtioöring - vill minnas att när lagen infördes i början av 90-talet var en retur-kartong värd, ett öre. När justerades detta upp senast och hur mycket behövs för full täckning för att FTI framöver skall fungera som FNI, utan att material och energiresurserna förvandlas till en enda röra under epitetet, "sopor"?

Betydande kostnadshöjning där besparingar verkar omöjliga att uppnå – trots vidgade vyer!

Kommunen tycks ligga lågt men ser som sagt snarare möjligheter än problem att ta ett övergripande ansvar och "städa upp" utan att precisera orsaken mer än att hävda att en växande byråkrati, organisation, läs (myndighetsutövning) i alla led kostar. Varför ska då fraktionen "sopor" belastas vid denna förändring? Enligt artikel i VN augusti 2016, avser man ju höja "sopornas" värde med 40 till 50 procent motsvarande en årskostnad på ca: 600 kronor per hushåll, för tömning var fjortonde dag, uppskattningsvis tolv till femton miljoner per år för enbart invånarna i Värnamo kommun, lite beroende på hämtintervall och kärlostorlek, räknat på ca. 20 000 abonnenter, utan att med stor sannolikhet kunna specificera vad som fakturerats. Avgift eller en ny skatt, men till vilken miljönytta? Samarbete är naturligtvis av vikt, men tar då inte kommunen, utan djupare analys och nytänkande, på sig en annans huvudrollsinnehavare ansvar?

Man bör som abonnent/kund betala efter vikt och efter det förpackningsval man gör i butiken!

Är dessutom djupt bekymrad över att man ej till fullo uppskattar det grundläggande målet som borde vara att stimulera framtagandet av kostnadsneutrala, miljösmarta och enkla förpackningar som i slutändan innebär att människor från butikshyllan själva väljer hur dyr vara (förpackning) man vill köpa och således betala återvinningskostnader för, en renodlad uppgift direkt kopplad till våra val och producenterna!

Slutsatsen är lika logisk som en övergång till FNI. Naturligtvis ska, alla kostnader som kan hänföras till (FTI) bekostas av producenterna - indirekt kunden, beroende på de val av förpackningslösning som görs i butiken. Detta gäller ju även el och elektronik, som i stort sett verkar fungera, pantsystemet för vissa flaskor och aluminiumburkar är ju ett elegant och materialåtervinnande koncept, även om man önskar att man inom EU, pga. gränshandel haft samma system. Kanske något för FTI?

Det finns också anledning fundera över hur fastighetsägarna skall kompenseras för eventuella ombyggnader av "sopstall" vid övergång till (FNI). Många har ju som bekant enbart en "soptunna" och dessutom ibland, en godkänd hantering av det egna köksavfallet, vilket minskar belastningen på systemet.

Samordnad upphandling av ett gemensamt system GGVV borde kunna ge producenterna besparingar och således vara mer kostnadseffektivt än nuvarande, även om teknikskiftet initialt kostar, men också inräknat kommunernas nuvarande ansvar för renhållning. Man har ju uppenbarligen en god överblick över antal kilo av de årligen insamlade FTI-fraktionerna vilket borde ge underlag för att använda redan befintliga system framförallt digital teknik och goda referenser från dem som mer eller mindre infört systemet.

Vidare gäller att finna ett rättvist "belöningsystem" för hur de som kan eller erbjuds kompostera köksavfall, avböjer reklam i brevlådan samt sköter förpackningssorteringen mönstergillt ska motiveras att fortsätta vara lojala "nya" systemet om kostnaderna för de olika fraktionerna ändå döljs i enda högre och ospecificerad "sophämtningstaxa" oavsett de, bidrar med små eller stora mängder. Dags att väga innehållet och relatera sophämtningsavgiften till "källan" och till FTL: s huvudmannaskap.

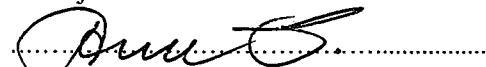
Det finns således en kontraproduktiv risk att den goda ambitionen att minska "sopberget" går förlorad om man inte klart och fullt ut överläter allt ansvar på dem som ålagts att hantera hela kedjan av inte bara den symboliska mjölkförpackningens resa från början till slut utan alla övriga förpackningar som f.n. omfattas av producentansvar (FTI). Det borde finnas goda skäl för ett nytänkande inte minst mot bakgrund av kommunens strävan mot en högre miljöranking. Borde inte en del av den föreslagna höjningen av förpackningsavgiften, under materialbolagens regi, kunna utgöra en kollektiv morot för en material – energiåtervinningskampanj i vår kommun, vilket i slutändan skulle kunna leda till, återbärings - utbetalning av den återlämnade material / energiresursen?

Sammanfattningsvis kan följande yrkande ställas:

- ✓ att kommunen verkar för konsumentstyrda och tydligt informativa förpackningsavgifter.
- ✓ att kommunen verkar för att den av regeringen beslutade, för framförallt Naturvårdsverket, nytillkomna myndighetsutövningen och extra uppgifter för kommunen, producenter, registerhållare, materialbolag och övriga aktörer avseende (FTI) i sin helhet från 2019 skall finansieras genom höjda förpackningsavgifter/ miljöavgifter och återvunnen material/energifraktion.
- ✓ att fraktionen "sopor" tillmäts ett värde enskilda hushållet och får avgift efter vikt!
- ✓ att kommunen i samverkan utöver "sopkärlet" överväger ett separat kärll avseende (FTI)- ansvaret, med glesare men ändå samtidig tömning, lämpligen varje månad.
- ✓ att kommunen tydliggör och i god tid informera invånarna om de olika huvudrollsinnehavarnas ansvar, förpliktelse och krav mot enskilda hushåll och större fastighetsägare vad avser ansvar för anpassning och skötsel av platsen för det egna "sopkärlet" och ev. det som krävs för tillkomsten av (FNI- kärll) avsett för FTI.
- ✓ att kommunen ser och verkar för samordningsmöjligheter och tillvaratar befintliga sådana inom GGVV- regionen men även gentemot de olika parterna inom (FTI), inkluderat länsstyrelsen, avseende avtalsskrivning och myndighetsutövning.

Värnamo 2017-02-20

Arne Sjökvist

Adress Trollsländevägen 1, tel. 0706826124

